

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna zdanění drobných přívýdělků: Přiblížení výše částky pro uplatnění srážkové daně částce rozhodné pro účast na nemocenském pojištění

Drobná změna zákona o daních z příjmů - jeden novelizační bod by si zřejmě nezasloužil samostatný článek, kdybychom zrovna nedávno obšírněji nereferovali o problematice pojistných a daňových odvodů z drobných přívýdělků - zejména v tzv. nekolidujícím zaměstnání uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce, pokud nemají nárok na podporu v nezaměstnanosti. [1]

U osob s nízkými příjmy by administrativní a finanční náročnost spojená s prováděním jejich pojištění (výběr pojistného, vedení pojistného systému) nebyla adekvátní nízké výši vypočtené dávky, na kterou by měli nárok. Proto je stanovena hranice příjmu pro vznik a trvání účasti výdělečně činných osob na nemocenském pojištění, která byla od 1. 1. 2019 zvýšena z 2500 Kč na 3000 Kč, a to sdělením MPSV č. [236/2019](#) Sb., kterým se vyhlašuje zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění. [2] (Od účasti v systému nemocenského pojištění je odvozována i účast v dalších veřejných pojistných systémech, jako je systém důchodový a zdravotní.) - Dříve byl tedy zaměstnanec v pracovním poměru nebo činný na základě dohody o pracovní činnosti (nikoliv dohody o provedení práce, pro kterou platí jiný limit - dosažení příjmu za kalendářní měsíc vyššího než 10 000 Kč čili od 10 001 Kč hrubého) účastný nemocenského pojištění, čili měl nárok na nemocenskou dávku, pokud u něj nastaly sociální situace odůvodňující jejich výplatu a splnil další formální podmínky, a současně byl povinen platit pojistné, jestliže jeho příjem dosahoval alespoň 2500 Kč měsíčně (do částky 2499 Kč tedy pojistné neplatil a nebyl účasten systému nemocenského pojištění), od 1. 1. 2019 se hranice příjmů posunula na 3000 Kč.

Uvedený limit pro účast na nemocenském pojištění zvýšený z 2500 Kč na 3000 Kč se týkal pouze placení zdravotního a sociálního pojištění (zahrnujícího nemocenskou i důchodové pojištění), nikoliv zdanění, jak jsme upozornili. Limit pro uplatnění (patnáctiprocentní) srážkové daně zůstal i od 1. 1. 2019 na úrovni 2500 Kč za měsíc. Podle ust. § 6 odst. 4 písm. b) zákona o daních z příjmů samostatným základem daně pro zdanění patnáctiprocentní srážkovou daní, pokud zaměstnanec u zaměstnavatele, který mu odměnu vyplácí, neučinil prohlášení k dani (nepodepsal tzv. růžový papír) je příjem v úhrnné výši nepřesahující u téhož plátce daně za kalendářní měsíc částku 2500 Kč. S účinností od 1. 4. 2019 novela zákona o daních z příjmů - zákon č. [80/2019](#) Sb. v ust. § 6 odst. 4 písm. b) zákona o daních z příjmů mění částku 2500 Kč na „částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění“, aktuálně tedy půjde o částku 3000 Kč. - U příjmu do 3000 Kč včetně lze tedy nově uplatnit srážkovou daň. V budoucnu se tak při dalším případném zvýšení částky rozhodné pro účast na nemocenském pojištění změny zhruba na stejnou úroveň i částka rozhodná pro uplatňování srážkové daně. Účelem změny zákona bylo sjednotit limit pro uplatnění srážkové daně s částkou rozhodnou pro účast na nemocenském pojištění, ale ne zcela se to povedlo: Do částky 2999 Kč hrubého výdělku včetně nevzniká účast na nemocenském pojištění (tedy ani povinnost platit pojistné odvody) a lze uplatnit srážkovou daň. U částky od 3001 Kč hrubého výdělku vzniká účast na nemocenském pojištění (a sráží se pojistné odvody) a už nelze uplatnit srážkovou daň. Jenže u částky 3000 Kč hrubého výdělku přesně již vzniká účast na nemocenském pojištění (a sráží se pojistné odvody), ale ještě lze uplatnit srážkovou daň.

Přechod na novou úpravu

Zákon č. [80/2019](#) Sb., tedy novela, nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, k němuž došlo 27. 3. 2019, tedy 1. 4. 2019. - Dalo by se očekávat, že když zákon nabyl účinnosti 1. 4. 2019, platí změna pro příjem za měsíc duben 2019 a nová pravidla se použijí od 1. 5. 2019, tedy v praxi při zúčtování příjmu za měsíc duben 2019. Podle přechodného ust. čl. II bodu 2 novely se však ust. § 6 odst. 4 písm. b) zákona č. [586/1992](#) Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely (tj. od 1. 4. 2019), použije od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti. Druhá věta přechodného ustanovení dodává: Při zúčtování příjmu ze závislé činnosti za kalendářní měsíc, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti (tj. duben 2019), a kalendářní měsíce předcházející se použije ust. § 6 odst. 4 písm. b) zákona č. [586/1992](#) Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely. - A to znamená, že ještě příjem za měsíc duben 2019 bude zúčtován podle dosavadních pravidel a nová pravidla se uplatní až u příjmu za měsíc květen 2019, tedy v praxi vlastně až od 1. 6. 2019.

Shrnutí

Od 1. 1. 2019 tedy nejsou účastni systému nemocenského pojištění (a ani se jim nesráží pojistné odvody) zaměstnanci s příjmem za kalendářní měsíc do 2999 Kč včetně, účast na nemocenském pojištění a povinnost platit odvody vzniká od částky 3000 Kč. U příjmu do 3000 Kč lze uplatnit srážkovou daň (předtím - až do příjmu za duben 2019 - ji bylo možno uplatnit vůči příjmům do 2500 Kč).

Nekolidující příjmy nemusejí být jen z nekolidujícího zaměstnání

Dodejme, pokud již navazujeme na článek o nekolidujícím zaměstnání ve smyslu ust. § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti, v němž jsme právě poukazovali na rozdílnou výši částky rozhodné pro účast na nemocenském pojištění a pro uplatnění srážkové daně v době od 1. 1. 2019, že příjem z nekolidujícího zaměstnání ve smyslu ust. § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti, a to do částky ve výši poloviny minimální mzdy čili aktuálně 6675 Kč hrubého, není zdaleka jediným, a to přímo zákonem předvídaným příjmem, který může zcela legálně uchazeč o zaměstnání mít, pokud nepobírá podporu v nezaměstnanosti. Dále to mohou být rovněž částkou 6675 Kč hrubého za měsíc limitované příjmy vyplývající z úpravy provedené ust. § 25 odst. 1 písm. c), d), e), f) a s) zákona o zaměstnanosti. S těmito příjmy počítá přímo zákon. Dále to mohou být např. příjmy z autorských honorářů za příspěvky do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize (plynoucí ze zdrojů na území České republiky) ve výši do 10 000 Kč za měsíc od jednoho plátce. (Těch je možno dosahovat i v měsících, za něž náleží podpora v nezaměstnanosti.) Věci ználí lidé jistě mohou jmenovat i další příjmy z jiných činností, které lze zcela legálně, tedy nikoliv z práce na černo, pobírat i během evidence úřadem práce.

Richard W. Fetter

[*] Aktualizace textu - 27.5.2019

[1] Máme na mysli tento publicistický příspěvek - dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Publicistická informace o tom byla podána na [www.epravo.cz](#) - dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Případně se změní stejně, pokud bude text zákona správně, vhodnější formulací, změněn při další novelizaci. Problém spočívá v tom, že „pojistný i daňový limit“ jsou sice co do částky stejně vysoké - 3000 Kč, ale zákon o nemocenském pojištění hovoří o tom, že nemocenské pojištění vzniká od uvedené částky (když ji příjem dosahuje: „činí aspoň“), zatímco zákon o daních z příjmů, že srážkovou daň lze uplatnit do oné částky (když ji příjem nepřesahuje: „příjem nepřesahující“).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | [www.epravo.cz](#)

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)